

til den højtærede Justitsminister, at der bliver nedsat en Kommission eller noget i den Retning for at tilrettelægge Forholdene paa Sindssygeanstalterne. Det er ikke den enkelte Opsynsmand, der skal rammes. Lad Opsynsmand Johansen ved Middelfart og den anden, der er klaget over, være saa raa, han være vil — selvfølgelig skal han straffes for sin Misgerning, skønt man ikke kan kræve nogen haard Straf over ham —, Ansvarer ligger dog højere, og det falder tilbage paa de Myndigheder, der ere og have været.

Saa er Spørgsmaalet dette, om man er kommen til Bunds ved de Forhør, der ere blevne afholdt over disse enkelte Opsynsmænd, om der ikke er flere af samme Art paa Anstalter, som ikke ere blevne nævnte. Der er jo ikke en eneste Sindssygeanstalt, uden at der har været ført Klage over den, selv om det ikke er i Øjeblikket, men de Forhold, der ere raadende, bør underkastes en virkelig offentlig Undersøgelse, og helst saa jeg, at det ikke var den stedlige Politimand, som fik Undersøgelsen i sin Haand. Jeg kunde ogsaa meget ønske, at der skete en Reform for Plejepersonalet paa vore Sindssygeanstalter, hvad Boligspørgsmaalet angaar. Nu maa hyppigt 3—4—5 Personer dele Værelse. Hver af Opsynet eller Plejerne paa vore Sindssygeanstalter eller Aandssvageanstalter bør have deres eget Værelse, det maa vi kunne give dem. Betingelsen for at kunne faa virkelig dygtige og kyndige Folk til denne Gerning, og det maa vi ønske, er den, at vi byde dem Forhold, som i nogen Grad staa Maal med dem, som raade i gode Pladser i de private Erhvervsvirksomheder.

Nær beslægtet med Forholdene paa vore Statssindssygeanstalter er den Behandling, der bliver de sindssyge, abnorme, til Del paa private Sindssygeanstalter. Her tror jeg, Forholdene ere daarligere end paa vore Statsanstalter, her er det vanskeligere at trænge ind; her er det mange Gange umuligt at skaffe sig Klarhed over de Klager, som naa frem til Overfladen, men eet synes jeg, man maa kunne være enig om, og det er dette, at det er ganske utilstedeligt, at enkelte Personer skulle have det i sin Magt at oprette Anstalter, paa hvilke de behandle sindssyge, Epileptikere, aandssvage, uden at der fra Offentlighedens Side øves den fjerneste Grad af Kontrol. Den maa finde Sted. Der findes et stort Antal sindssyge nede ved Tølløse. Der findes Epileptikerhjem i Ruds-Vedby, Grey Moltkes Sygehjem. Begge disse Institutioner kunne sikkert

tiltrænge en grundig Undersøgelse. Jeg tror, jeg taler her ikke alene i Arbejderklassens, Socialdemokratiets, Navn, men ogsaa paa mange danske Lægers Vegne, naar jeg kræver, at der bør være en virkelig grundig Kontrol med den Pleje og Behandling, de sjælssyge ere undergivne paa de private Anstalter. I øvrigt ønsker jeg selvfølgelig ogsaa Kontrol med vore Sindssygeanstalter. Jeg skal i den Forbindelse blot sige, at der savnes nu en saadan. Nu vil den vel komme, efter at Medicinalkommissionen har været virksom, men det var ønskeligt, om der allerede nu kunde finde en Kontrol Sted. Jeg tænker her navnlig paa, at man naaede til at lade Repræsentanter for den jævne brede Befolkning træde ind i Direktionerne for vore Sindssygeanstalter.

For nogle Maaneder siden gjorde jeg Forholdene paa Anstalten Ebberødgaard til Genstand for en kritisk Omtale. Jeg havde Lejlighed til at erkyndige mig om, at Forholdene paa Ebberødgaard stod ikke noget, men meget langt tilbage for de Forhold, som ere raadende paa Aandssvageanstalten Bakkehus og paa Bregninge, og Aarsagen hertil maa siges at være den — det er min Opfattelse —, at Lederen af Aandssvageanstalten Ebberødgaard, Professor Friis, ikke er den praktiske, den overlegne, beherskede, dygtige Mand, som Lederen af en saadan stor Institution bør være. Han er mulig en dygtig Teoretiker, men han er en slet Praktiker. Det samme gælder om den Kvinde, der har Overledelsen i sin Haand over det kvindelige Personale og de kvindelige Patienter. Det er en Dame, som tidligere har gjort god Fyldest, baade der og andre Steder, men nu er træt og ældet. Jeg vil, skønt der er fremkommet ogsaa fra min Side en skarp Kritik af den Optræden, hun i de sidste Aar har udvist, sige, at hun fortjener at gaa af med fuld Honnør, og hvis noget Ord fra min Side eller en lignende Side kan gøre det, synes jeg ikke, man skulde vige tilbage for den virkelige Reform, det vilde være at afskedige denne trætte, denne meget nervøse Kvinde. Det er en opslidende Gerning gennem mange Aar at være knyttet til en Aandssvageanstalt og have Overledelsen i sin Haand. Det er for øvrigt ogsaa i sig selv for vedkommende Kvinde en daarligt lønnet Stilling. Det er ikke at undres over, at denne Kvinde bliver træt, nervøs, ikke magter sin Gerning. Men naar hun ikke gør det, er det i Virkeligheden ikke i hendes Interesse at fastholde Fordringen